

Oglas, pripadajući listu, tiskanju i računaju se na temelju običačeg cimica ili po dogovoru.

Novci za predobjavu, oglase itd. deluju se napravljicom ili polaznicom post. Redinice u Betči, na administraciju lista u Puli.

Kod narudžbe valja točno označiti ime, prezime i najbliže potku predbjrojnika.

Tko list na vrijeđe ne primi, neka to javi odgovarajuću u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštirina, ako se izvane napis "Reklamacija".

Cekovnog računa br. 347-849.

Telefon tiskare broj 38.

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Krmotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiocca 12).

Našim predplatnikom.

Naše cijenjene predplatnike molimo, da se požure za predplatom na naš list, koji ne ima druge podrške osim svjekih predplatnika.

Ujedno molimo naše staro dužnike, da izvole čim prije namiriti svoj dug, nas tako izbave nepričika i rješi tako dužnosti, da zaostala predplata sudbenim putem utjerame!

Politički pregled.

U Puli, dne 13. januara 1904.

Austro-Ugarska.

Austrijska delegacija sastala se dne 11. o. m. da započne razpravu o zajedničkom proračunu. Još nije ustanovljeno kad će se sastati ugarsko-hrvatska delegacija, nu to će biti svakako još tečajem ovoga mjeseca. Ugarska vlada želi naime, da se prije prihvati vojna osnova, u koju je svrhu upotrebito ono 40 delegata, što ih ugarski sabor šalje u delegacije u Beč.

Prošloga četvrtog bio je kod kralja u audienciji češki vrhovni zemaljski maršal knez Lobković. Kasnije višeđao je knez sa ministrom predsjednikom dr. Koerberom. Usljed toga govor se, da se kani opet povesti pregovore između Čeha i Niemaca radi izmirenja, i da vlada želi izabrati u češkom saboru nagodbeni odbor. Češki se listovi drže, napravni viestim bladro, ali izjavljuju složno, da su samo dva ujetja moguća, uz koje bi Česi pristali na nagodbu, ti glase: češki unitarnji uredovni jezik i češko sveučilište u Moravskoj.

Hrvatski listovi Dalmacije nezadovoljni su zbog odstupa zemaljskog zastupnika i prisjedniku dr. Smidaku. Nijedan od tih listova nezna kazati pravog uzroka tomu odstupu, jer ga dr. Smidaku u poznatoj svojoj izjavici jasno nenavadja. Govorilo se da će odstupiti od presjedništva i dva njegova druga t. j. dr. Ruzić i Radić, nu, oni izjavile načnadno, da ostaju na svojem mjestu.

U banovini sazivlju rodoljubi još uvek, narodne skupštine, na kojih se živo razpravlja o životnih pitanjih našega naroda u Hrvatskoj i Slavoniji. Takva skupština sazvana je i - za 14. o. m. u Velikom Grđevcu. Izbornici izbornog kotara, Bistra sakupljaju podpise za nepouzdanju madjaronskom zastupniku Hegediću. Takvih nepouzdanica dobili su i nekoji drugi madjarnski zastupnici. Hrvatski ban, grof Pejačević, posao je u družtvu grofa Erdödy-a u Canes radi oporavljanja poremećenog zdravlja. Od tamo pišu zagrebačkim listovom, da se je ban već dobro oporavio, te da će se za koji dan vratiti u Zagreb i preuzeti vodstvo zemaljske uprave.

Sjećajte se
Družbe sv. Cirila i Metoda
za Istru

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a posloge sve poluvare“. Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka u početku.

Nefikani dopisi se ne vraćaju nepotpisani ne primaju, a nefrankirani ne primeju. Predplata se poštirinom stoji 15 K. u obič. 5 K. za seljake, 5 K. na godinu ili 5 K. 5-od. od 1 K. 25 na pol godine. Izvan carstve više poštirina. Plaća i utvrda se u Puli.

Predplata broj stoji 10 h., zapisan 20 h., kolik u Puli, tolik izvan iste. Urednici i uprava nalazi se u Tiskari J. Krmotić i dr. (Via Sismondo), kamo neka se poslujuju sva pisma i predplate.

Franina i Jurina.

Fr. Kastelirski pop da je predika, da je sramota za našu ljudu, da nimaju lipšu, crkvu.

Jur. Ter, ča su oni krivi! ča nezna, da su šarenjaci i gospodske podrepnice vaik novu crkvu mirili kada su bili izbori, a kada su izbori pasali, niko-ni petka.

Fr. Znaš ča ti je, neka se slože pre Marko i Zupan pak to njim dat poreška gospoda beti koliko budu stili.

Jur. Bi vero za izbori ma neće za crkvu ni šestice.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Švega po malo. Dr. Bartoli predao je hrvatskim zastupnicima u istarskom saboru a tako i celom našem narodu svoj ultimatum.

Talijani neće popustiti nimalo od svega što imaju u Istri, kaže on.

Citajući onaj njegov govor u "Gornjeletu" mislio sam, da je taj čovjek izvan sebe i činilo mi se, da već glavom tuče o istarski Kras, da kuša, koliko je na njem kamenje tvrdvo, jer je rekao, da oni (Talijani) su tvrdji od istarskog Krasa.

Dr. Bartoli bi morao pustiti na miru naš Kras, jer onđe ne žive njegov narod, nego tvrdi naš hrvatski i slovenski narod. Što se pak tječe toga, da oni ne popuste u ničem, pitam ga ja: u čem bi moral popustiti?

Mi ga ne pitamo ni Rovinja ni Pirana, ali gdje hrvatski narod živi, morali bi po božjem, naravnom i carskom zakonom vladati Hrvati. Mjesto da dicle, hrvatske občine, kao Pazin, Buzet, Lovran itd. morali bi odicilati vanjsinu, gdje živi naš narod, od gradova kao n. pr. Pula, Poreč, Labin, Kopar itd. Što nebi bilo pravo i Bogu drago, da u Višnjunu, u Vižinadi, na Vodnjanslini, na Poljislini upravljaju Hrvati, sami svojim imetkom? Mir je odmah gotov, samo dajte nam, što nas ide, pak mirna Bosna.

Bartoli će svakako, da postane veliki čovjek. Prvo geslo "Osar tutto" mu je u nekim poslima dobro uspjelo, a sada ovom drugom govoranjem misli, da će steti još više stovanja. On tužan pak nezna, da je bio e. k. načelnik i da je većina rovinjskoga pušta bila proti njemu.

Dr. Rizzi je postao dakle zemaljski kapetan. Boljega, finijega ni sladjega nije

cesarska vlada niti nači. On je sto hoće. U Puli kod mornarice i u Betči "grande austriaco" u Poreču i u Trstu "grande patriota italiano", u Medulinu i u Alturi i na vanjskim Puljskim je "slavo-istriano". S dr. Zanetti-em i Flapom je "clericale" u Rimu "irredentista"; kad god je u Puli i socialist, dokle: "austriaco-italiano — slavo-istriano" — clericale irredentista — socialista — koga vrši čes-

On će moći dakle ugoditi svim strancima u Istri. Ali nemotje se odmah veseliti dragi čitatelji, ima i on jednu veliku manu (ali kod e. k. vlade veliku zaslužu). Op. Ur. a ta je, da ne pozna jeziku od većine istrijanskog pušta t. j. hrvatskoga, promota rođen od majke Kranjice i od otca Karnejca.

Njegovi mameluki u puljskoj okolici se veseli, što je on postao zemaljski kapetan, jer sada će i oni svi avancirati.

Don Buzolić njegov šantul od berme (Rizzi se bermao 1898.-u Alturi) će postati biskup u Piću, komišario Gračić će biti i spetore forestal u Premanturi, svi de legati će postati podčestati tako, da sadu nećemo već reći Sanlići u Medulinu ni Blažu u Ližnjantu, bon jorno sjor delikato nego, lustrišimo posesta i tako sva fa meja će skočiti jedan korak napred.

Dr. Tresić i Garibaldi se muče da sprjatelje Talijane i Hrvate, da mogu složno raditi proti Niemcu, ali čini mi se užalud.

Sada su Talijani u Innsbruksu dobili čušku i batina od Niemaca, ali ovi naši u Istri se neće opametiti. Da se n. pr. postavi kakova tabla dvojezična na urede da se drži na sudu kakova razprava u hrvatskom jeziku za Hrvate, svi bi složno skočili kao lavovi, da se ne dira u Talijanstvu Istre, a sada, kad im Niemci po plećima daju, oni liepo muče, ta tuče ih njihov prijatelj. Par talijanskih občina salje pozdrave djacima i prof. Gubernatu, drugo ništa!

Ovdje u Puli je morao dr. Rizzi odmah sazvati sjednicu občinskog zastupstva i prosvjedovati proti vladi radi takovog postupka Niemaca, jer oni kažu, da Pula prednjači u svemu istarskim građicima, dakle moral je i u tom pokazati svoje talijansko rodoljublje. A! Gđe bi onda bila stolica kapetana? Neka Bartoli bunca što će, a ja će liepo biti tih, misli Rizzi.

Pa šta, da i sasuve sjednicu, tko će prosvjedovati proti Niemcima? A zastupnici od mornarice?

Neće valjda dr. Schiavuzzi kotarski ličnik, Laurencich, sudac, učitelj Zanetti, uprav. pošte Frank, Wilhelmi, Poneš, Rechi, od mornarice, Dejak, Kupelviser itd. glasovati ni proti vladi ni proti Niemcima. Ostali bi samo patrioti Glečić, Stanich, Rosanda, Privilegio i Frézzia. Šutinio dakle svi pak je sačuvana "italianità dell'Istria".

Zivili nekoji merkanti sa neukim narodom!

Zalostna slika iz Rovinjske skupnica. Na 22. pri. m. držala se je kod rovinjskoga suda razprava proti Josipu Ljubićen, Josipu Bratuliću, Kurlu Bratuliću i Matu Kekiću, sva četiri iz Sv. Petra, iz občine Tinjana, radi zločina iz § 305. k. z. Kako je poznato, tamo je prošle zime dobila talijanska (?) stranka većinu pri občinskom izboru, i ova 4 naša Istranina zadovjena našim mličkom, ali opojena lažima i frazama talijanskih korteša, navala su na 30. marca na stan jednoga sumještanina Istrana, Hrvata, i počinili su svakojake izgrede, uz razne poklike između kojih i: "Evviva l'Italia! Evviva l'Istria! Evviva Vittorio! Za to su i odgovarali pred sudom i bili osuđeni na zatvor.

Sudbeni dvor bio je sastavljen od gg. savj. Harabaglie, savj. Rode, savj. dr. Devescovici, pristava Orlica a povodov bio je pris. Leupušek.

Iznenadilo nas je kad smo vidjeli i tumača Moscardu — koga naši čitatelji jako dobro poznaju, jer im ga je istinito predstavio "Franina i Jurina" i jer je izgledao da su Talijani tuženi.

Počela je razprava. Čitaju se spisi, naravno talijanski, a nije niti čudo: svaki misli, talijani su tuženi. Kad na jednom počne govoriti nesto (nisam ga razumio dobro) Moscarda; vidim da upravlja riet obtuženicima, i gle čudo, uspostavilo se, da ti talijanski junaci ne poznaju niti i riječi talijaski, osim onih poklikova što su vikali na 30. marca, i što su možda za vrijeme izborne kortešacije naučili.

Da je bilo vidjeli čitaocima tu žalostnu sliku, kako se sudbeno progone naši težaci i to susjed sa susjedom, brat sa bratom, a sve radi toga talijanstva istarskoga! A sami ti istarski Talijani ne znaju ni rieti talijanski.

Neznamo kako oni u občini govore, ali ako talijanski (ako ikoji to poznaje) onda ih nijedan težak ne razumije!

Ali uz to je ovđe i jedno drugo pitanje po sredi.

Ispostavilo se je na razpravi — a mislim i još prije kod sudeca izražitelja — da niti jedan obtuženik ne pozna talijanski nego jedino hrvatski; civilna stranka također, a svi članovi sudbenog stola sa povodovom poznavaju dobro hrvatski.

Uz to i državni odvjetnik — bio je dr. pl. Zencovich — poznavao hrvatski.

Zašto se nije razprava vodila hrvatski? Valjda radi tumača, da dobije nadnicu i da obtuženici ne razumiju glavne stvari koje se citaju!

Smješno je, da se koncentriraju sudbene sile, koje hrvatski poznavaju u Rovinju, da mogu direktno sa strankama občiti, kada te sile dovode tumača, da posreduje između njih i stranaka. Humanitarno je, da dadu zaslužiti Moscardi-nadnicu — ali je pravo stranaka, da govore neposredno sa sudcem u svojem materinskom hrvatskom jeziku. Ako sudac taj jezik ne poznaje, neka se kao nesposoban izključi sa dolje razprave, ako ga poznaje, dužnost mu je, da se njim i služi.

Povlastica grada Rovinja. C. kr. ministarstvo unutarnjih posala dozvillo je gradu Rovinju i za god. 1904. pravo, da može samostalno prodavati klano meso u obsegu svog.

Nevjerojatno — ali istinito. Tršćanskim listovom pišu iz Vodnjana, da je na tamošnjem groblju, malenu kućicu, koja je razdijeljena na dvoje; s jedne strane nalazi se sobica za mrtvace i za razumeće (paranje) lješina, a naproti stajuje stražar mrtvačice sa mnogobrojnom obitelji, i to svr skupa u jednoj sobici i kućici. Radi mnogobrojne obitelji, mora se taj stražar poslužiti sobicom za paranje lješinah, u koju spravlja domaću posudu i kućnu spravu.

Zdravstvena komisija da se je već više puta bavila tim pitanjem, ali do sada niver bezuspješno.

Da ovaj opis ne čitamo u talijanskih listovima, il da nam to tako ustmeno pri-povieda, nebismo mu vjerovali, ali ovako moramo vjerovati — premda se čini na prvi pogled nevjerojatno.

Sa našo pošte. Nedavno se je tužio neki vrtloglavac u glasovitom istrijanskom „Trubili“, da na c. kr. poštu u Puli nedaju talijanskom jeziku ono mjesto, koje ga ide.

Tu da su dopisnice i doznačnice, koje imadu talijanski jezik na trećem mjestu. (To su naime one za Dalmaciju). Brzjavke isto tako; škrinjica na postaji da ima pomazani talijanski napis itd. Imao bi pravo taj vrtloglavac tužiti se, da je sve to istina, ali on bi želio da nebude ni tražiti hrvatskog jeziku u Puli. Za talijanski jezik je na c. kr. poštu u Puli vrlo dobro poskrbljeno, jer imadu sve tiskalice njemačko-talijanske, a one trojezične su tobož za Hrvate, gdje uz hrvatski mora biti i talijanski. Zar je moguće, da će „čaća“ Frank putiske Tali-jane zapustiti ili krivo im učiniti? Ta on je ne samo c. kr. upravitelj pošte, predsjednik čestovnog odbora, predsjednik gospodarske zadruge — ali nadase on je odlučan i radikaljan Talijan.

Podučni tečaj za zadruge što ga je Istarska Posuđilnica u Puli držala od dne 28. decembra prošle do uklopanja 12. januara ove godine, svršio je u utorak sa zaključnim izpitom.

Drugi put osvrtuti ćemo se obrisnije na tu stvar u ovom listu, za sada možemo uvrziti, da je namjera posve uspjela.

Bilo je na nauci mladih i starijih ljudi razne ruke i stališta; bila su dva svećenika, više učitelja javnih pučkih škola, pak većina učitelja na školama Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru, pak nekoliko mladih ljudi koji se baš isključivo bave poljodjelstvom.

Ispitu je prisustvovao od strane mještane političke oblasti namjestnički povodja g. Lusina, koji je u ime oblasti na koncu pozdravio prisutne, dokako hrvatski i premda bez naročitog naloga, ipak izjavio svoje uvjerenje, da će oblasti i nadalje podupirati takve podudane tečaje. Svi slušatelji bilo je 25, doista ljepe broj za prvi početak.

Pazinski kotar:

IZPRAVAK. Javila se ovime, da Ed. Gržetić nije imenovan za Materadu, kako je to bilo javljeno u 1. broju našega lista, već da je isao u Zareče, kraj Pazina uslied bolesti na daljnje ličenje i mirovanje. —

Koparski kotar:

Mladomislak u Buzetu. Dne 29. pr. mj. prikazao je na Sv. Gori kod Gorice prvu, nekrunu žrtvu ili „mladu misu“ g. Josip Flego, sin poznatoga rođoljuba i vodje ovjednog narodne stranke g. Franu Flegu iz Potokaja. Ovaj, rjeđki i važni dogodaj, za cijenjenu obitelj našeg privaka razveselo je ne samo mlađomislaka i njegovu rodbinu, već i sve njihove mnogobrojne prijatelje i znance.

u prostranoj občini Buzet, može se slobođeno reći, čitavo pučanstvo ovoga kraja, koje dieli iskrenu radost sa mladim božnjim odabranikom i njegovom svjetom. Žalosito je, što je ovaj prvi njegov sv. mis doznačio prekasno, da mu pravodobno i dosljedno načinom takodje vanjskim znakom pokazuju našu radost i da počastimo njega. U vrlog mu g. oca kako njim dobitkuje. Popitav se za razlog s kojeg promisli na Sv. Gori, a ne u zavjetu svome, doznačio, da je po sredini bio zavjet po njemu učinjen prigodom lanjske bolesnosti, koja bješa zaprijetila stalnosti zdravlja mu i od koje, božnjom pomouči i njegovim uzornim življenjem, je posvema ozdravio. Radi prilike odaljenosti nije mogao pri-sustovati slavlju na Sv. Gori nego samo uži krug rodbine i nekoliko odabranih prijatelja. Nu što je skromno i tihu prošlo na Sv. Gori, bje, rekao biti, veličajno, dostojanstveno i svečano potvrđeno na prvi dan netom porodične se godine. Toga dana pjevalo je sv. misa, naime naš vrli pop Joso u župnoj rođnoj crkvi u Buzetu uz asistenciju svojih drugova č. gg. Vranjaca i Kurelića. Crkva je bila upravo zatvorenica pobožnog naroda i sv. s načjevćim poslatim, što ga svetost mjesti i izvanredna prigoda uljevale u svatjice srce i um, pratili sv. misu. A upravo gudivo bilo je tući večer, našeg župnika-dekanu, kad je upravo sa propovedaocima nekoliko krasnih, jergovitih rieci na mladog si druga i brata u Isukrstu zamolbom, da on, mladi radnik u vino-gradu Gospodnjem, ovlašten svetim činom zaredjenja, podlije puku božji blagoslov. Na ovu prošnju pristupi naš č. mladomušnik u velikom žrtveniku ter izrekav granuljivim, ljubkim, tronutim a jasnim glasom obredne rieci, podeli prvi put Božji blagoslov puku svoje rođne župe. Bilo nam je, da u onomu skromnomu pobožnomu i milovidomu mladomu svećeniku, gledamo božjeg ugodnika, saslog sa nebeskim visinama; da tješi, da miri, da uči, da blaži ljudski rod, a ponajpoče onaj ogroman, kome on dušom i telom pri-pada, njegov izmučeni progonjeni, prezeni hrvatski narod.

Dok od svoga srca čestitamo mladomušniku i vrlo njegovoj rodbini, želimo mu najbolju sreću u težkomu njegovom životu. Tvoj nek bude rād, predragi Josipe, okrunjeni najboljim uspjehom; imat će muke i tuge, ali ne kloni duhom, nit budi mlinat: „Ta stvoren jesu čitav, u grudi nosiš, brate, srce cielo i... budi svoj!“

Lošinjski kotar:

Mali Lošinj. Kako bje jur javljeno u prošlom broju „N. S.“ obdržavala je i ovdje naša uzdanica ovdešnjeg zabavista Družbe sv. Cirila i Metoda svoje božićne slavlje.

Vredno je, da se o tom štosta reče, nek tako suzadru rodoljubna arca i darljive ruke širom naše tužne domovine, kakve im kamale nosi obol, podan na oltar domovine, e bi se i unaprije sjećali onog zdvojnog, umirućeg vapaja: „Spasimo Lošinj!“

U sredu, dne 23. pr. mj. nesto prije 5 sati po podne, napunila se prostrana dvorana ovdešnjeg čitalačkog društva „Zora“ hrvatski živjelom zavedenog, otudjelog Lošinja. Malusi našeg zabavista, uz svoju skrbnu učiteljku, posjeli jedan do drugoga ko rumen-popolju razbusane stoperke, dok se je do njih lamalo zeleno grane božićnog drveća ohoh i bogato izkićeno. Dva se stola ovrhunila lepim, brojnim darovima darljivih ruku, ov i onkraj pla-ćuećih hrvatskog mora.

Nadušao je čas da se započne. Prva stupi pred občinstvo, nježna djevojčica g. Konjevin, te neobjekovano slo-

bodom i ožbiljnosti pozdravi gospode, uslikniv im na koncu srog lepog pozdrava:

Dobro došli gosti nama,

Zdravo, kliču maleni,

Zadovoljni bili s nama.
Dobrovorili mišlali u oku

pogledjekojem, roditelju suha radosnicu, starici tamo, uzdrhtale rame, dok su se majuski uozblijili i zavijenim okom mješljili svoju male drugaricu, što se ko bješa golubak saglasila na pozdrav i odizdrav. Daljne su točke programa iznenadile, očarate sakupljeno občinstvo pa je punim pravom ona satica Čeha i Niemaca, što nas posjetile, uzniknule: „To može samo ženska glava!“ Kud većeg, kud ljepeš priznanja našoj neutrudivoj učiteljki!

Izmed svih točaka najviše nam se ipak dopala deklemacija „Družba Istrana“, sto je kučki izkusani deklamatori izrekoše malo Antun Jelusić i sitna Josipa Lenassi. Bez pretjerivanja budi rečeno, da nas je njihova mimika, promjena glasa, kosto razgrijvelno izgovaranje stilova, bas začarala. Liepo se držao malo Niko Skopinić u svojem „doktor-medikusu“ i Klanjan Bruna u „opomeni učenikom zabavista“, dok nas je iznenadila Nada Kaponi sa predsjednjem „hajde djeco, hajd u kolo!“ Nu ne možemo a da ne izrečemo zasluživalu, i ostaloj djeci našeg zabavista, toj našoj uzdanici, tom spasu našem. Živili naši Sokolići!

Cini bje izcrpljen program, stupi za korak naprije naša div, castni gospodin pop Frano Volarić kurat u Čunskom (Čunski) te liepim riećima i pjesničkim zanosom zahvali u ime sviju učiteljici zabavista gospodjici Bett Markus na uspješnom radu po osvješćenju i uzgoju naših malih malisa: pozdravi i osokoli dječicu pa se dirljivim govorom obrali roditeljima i sakupljenoj masi riknuju na koncu ko ranjeni lave: „Nu bi s toga barbatin vē zvali, što vi mrošto dok su oni spali?“ Pljeskanja burni životi-klici popratile njegov lep govor-a suze kotrijale se niz razrovano lice lošinjskog mornara ko za okladu.

Na koncu porazdili se dječici dariove. Svatko je uz lepi smotak slatkisâ u polu i po koji lepi dar, pa kakvo čudo, što se ona malo angloška lica smjehljila, ko rana rumen-zora ranog proljeća.

Svršavajući kratki izvještaj tog liepog božićnog slavlja, budi nam dozvoljeno, da izrečemo i ovim putem gospodjici učiteljici našu podpunu hvalu za njezinu uspješno djelovanje, uz poklik: „Napried za otuđjeni Lošinj!“

Ne stinjemo mimoći u da ne spomenemo neutrudivog gosp. dr. Barca kao sakupljača dobrovoljnih prinosa za božićne drveće, kojega ide u našeg Simu-Kvirin Kozulicu i lava Ivu Lovriću posebna hvala, što nam se stalo vedriti tmurno nobište nad tužnim Lošinjem. Budi izrečena lava i gospodjicom Karmeli Bonicioli, Jelki Čaćević i Mariji Katarinice što su se, osobito prva, zauzele uz gospodjicu učiteljku, da Božićnica čim lepše ispane. Hvala i svim onim, koji nas se sjetile bilo novčanim ili inim prinosima. Živili!

A sad: „na stran šalvo, rada ima dosti!“

Iz Lošinja pišu nam počekom ovog mjeseca: Nakon dugog očekivanja uzsliđala je odluka visokog c. kr. namjestničva za primorje, kojom je rješeno pitanje o imenovanju ovomjestnog župnika. Pošto se je na dan izbora 27. lipnja pr. g. većina izbornika, glavara obitelji, uzegnula od glasovanja, predavši bezimene glasovice i pokazav time, da im je svejedno koji će od trojice natjecatelja biti imenovan, a prvi od istih, veleći gospodin dr. Kvirin Kliment Bonečić, bješa dobio skoro sve predane glasove, za to ga je ovih dana krčki biskupski ordinarijat, kako i osti drugih dobreh ludi (ljudi) i drugih mjesti, ki znajuju pravdu i razvodi i termini među (među) njimi (njimi), kuda su naiprvo s cerovlani (Cerovljani), i pridoze na „kožal breg“, i qndi pride župan, i vas komun s ceroval (Cerovljani), i tu se pregovaranu cica mihke rubezi od cerovljan, rekose jedna i druga stran, da je ondi pravi tih (njih) termin od kunfini, i tako ondi obredise, da ima pri tom ostati, kako je od stareh prislo, i od tu gospodin menart (Maiharter) naprida jezdec, i starci kažu, i pravi lisi u ruci nošće čući (stijuci) da, mi bješi pišan na razvedeb prvehi na let božih 1170, v kojim se udžalau zapisani vsi razvodi i termini od kunfini gole gorice i krbud, biskupija njime ponosila, pa s toga ne

možemo nego čestitati Lošinjanom, da su u ujemu dobili ne strančara nego pravog pastira po Srcu Isusovom.

IZ Lošinje pišu nam 5. o. mj. Već je, leđnu vječ godinu, što nas naša domaća dječa pozabave tim, da nam pridiče koju, zabavnu večernju. Takvu smo zabavu imali i netom minulih dana.

Uviežbati i redu pričuli kod nas djecu, nije lakak posao, jer su ta djeca ovđe dobrobitno zapuštena krvnjom onih, koji su prije zvani, da uče redu i pristojnost. Nu dobrrom voljom roditelja i pozitivnošću nekojih rodočijuha sakupila se nekolicina domaća djeca jednog i drugog spola, koju je u kratko doba izvezba jedan rođoljub u tamburjanju u toliko, da su mogla dne 26. decembra 1903. pridjeti zabavu sa tamburanjem i predstavom. Zabava se ta našemu občinstvu u toliko dopala, da su ju morali sliedec dana opetovati.

Cisti prihod te zabave namijenjen je polovicom „Družbi sv. Cirila i Metoda“ a polovicom „Djakačkom podpornom družtu“ u Pazinu.

Oduševljeno slušateljstvo tražilo je, da se zabava priredi i po treći put, čemu se je mlakež rado odazvala i prihod te treće zabave bijaše namijenjen za sironačko baštanke župe.

S tih zabava vratio se je svatko zadovoljan, jer se je lepo zabavio i do-prinio mlodar u dobrovorne svrhe.

Zabava bijelu dobro posjećene a u buduće bili će stalno i bolje jer je dobar dašak naše mladeži prošao cijelom občinom

Da potaknemo naše tamburaša i predstavljaju na još veću marljivost i uzrajanost, evo njihovih vrednih imena:

Celestina pl. Dešantić, Josipa Kolica, Izabela Barbalić, Marija Jarinović, Lucija Barbalić, Antica Malečić, Anka Dujmović, Marija Hero, Petra Dujmović, Celestina Malečić, Andrijana Tonsa, Ante Lovrić, Jure Dujmović, Pere Tonsa, Marijan Lovrić, Juro Dujmović, Ante Milatić. Živila naša mladež! Živili rođoljubni Baščani!

Razne primorske vesti.

Razvod Istrijanski i naši Talljani. Još kao djak čuo sam spominjati Razvod istrijanski a da nisam ni znao što je to ni o čem govor.

Citajući knjigu „Spomenici stare jugoslavenske književnosti“ od Dr. J. Subotića medju ostalim nadjem i rečeni Razvod od g. 1325. pisan starom čirilicom iz rukopisa XVI. veka. U Razvodu istrijanskom pozivaju se seljaci, ustanovljujući nove medje, na staru pisma i svjedočanstva, koja držahu kod sebe.

Možda će koga od čitatelja zanimati jezik i sadržaj ovog „Razvoda“ i zato dozvolim g. uredniku prenosim ovdje latinsicom III. dio tog „Razvoda“:

• I bivši v jutro poli maši sedože v cimiteri svetoga petra, jedni pod smokvu črnici, a jedni pod brest, i tu da gospodin knez preda vstu u gospodu listi petru slovenaninu z Gracišta na nega (njega) slobostinu, ku mu da, i svečase gospodin knez i gospodin markez, i vsa gospoda i dežalani i tako idoše, a pred nimi (njimi) starci z gole gorice i s krbun naprid, i dosti drugih dobreh ludi (ljudi) i drugih mjesti, ki znajuju pravdu i razvodi i termini među (među) njimi (njimi), kuda su naipravo s cerovlani (Cerovljani), i pridoze na „kožal breg“, i qndi pride župan, i vas komun s ceroval (Cerovljani), i tu se pregovaranu cica mihke rubezi od cerovljan, rekose jedna i druga stran, da je ondi pravi tih (njih) termin od kunfini, i tako ondi obredise, da ima pri tom ostati, kako je od stareh prislo, i od tu gospodin menart (Maiharter) naprida jezdec, i starci kažu, i pravi lisi u ruci nošće čući (stijuci) da, mi bješi pišan na razvedeb prvehi na let božih 1170, v kojim se udžalau zapisani vsi razvodi i termini od kunfini gole gorice i krbud, biskupija njime ponosila, pa s toga ne

Nastavak u prilogu.

od tu idoše s toga brega v dolu na vidam svetoga petra, od tu na »veli gric«, i tako ravno zdolu pod breg svetoga Kociana, i na »vrogvin mnel«(?), u kom na idoše stara zlamenja, od tu idoše po starem zlamenju, i tako na »oreh pa zarov«, od tu po znamenjama na »rožane dolce« i na »dminčicu«, na dva topola, od lu po starem znamenjama na kanton svetog mikulja, i tu pride župan juri, i vas komun bolunski (Boljun), i tu pokazuje svoje pravice, i tu se sjednise, da je ondi pravi termen, i razvod od kunske gole gorice i bolunski, od tu idoše na »velo cerje«, ko je na bregu za sveti mikula, i tu nadoše stara zlamenja, od tu na kanton svetoga mihovila, od tu na »omolno brdo«, od tu kako dragotsevica stoji, od tu na »mulču potočinu«, i tu pridoše vas komun pićanski, i š nimi (njimi) župan anžul, i tu pokazaše krbunci poli listi zvannemi ljudi, ki su ondi rotu obdržali, da nigdare nisu pasli pićanci ni na goretin prez volje komuna krbunkoga, i sveti bartolomei biše vas na krbunkom, i župan milča užigaše kandel i osvećavaše, i tu nad smokvico imiše svoi dvor, i tu za sveti bartolomei ta gospoda postavše jedan kamik zakopan, obtesan na tri rubi, i na vsakim rubi jedan križ višecen (usjecen), i tako od toga kamika idoše ravno putem, ki gre k svetom Andreju potokom na sopot, od tu na »strelč mal«(?) i tako idoše od tu ravno po termenih na »obesence brdo« od tu naskoče brdo na pol strani, od tu jemši ravno potokom na hrvatine slazi, od tu vaspot po termenih na »kožal breg«, i tu se svršuju termeni od razvod i kunske od gole gorice i krbun«.)

Neka vidi štor Bennati et Comp. kako se u Istri pred skoro 600 godina govorilo i pisalo i postovalo hrvatski jezik. A danas nam ne daju latinska gospoda ni govoriti svojim jezikom. Stari ih bilo!

Popolo Istriano pisao je negdje pod konac prošle godine na uvodnom mjestu članak: »Jeli potreba učiti slavski jezik?«, u kojem poslije odljev razmatranja dolazi do zaključka, da nije njima (Talijanom) potrebno učiti slavski jezik. Razlog najglavniji po mišnju toga ludoga piskara jest — čuje i smije se: Kad bismo mi (Talijani) znali slavjski jezik, marali bismo na sudu govoriti tim jezikom otvorili bi mu vrata u ove uredne jednom rečju povrhati bismo Istru! Slavenski odvjetnici, da su prisiljeni na taj način govoriti na sudu talijanski posto ih protivna stranka nebi razumjela, ako bi govorili hrvatski. U istom se vidi kakvu mržnju goje prama hrvatskom jeziku spomenuti piskari. Ali budite tvrdi koliko hoćete, morati ćete učiti i hrvatski također govoriti i na sudu i drugdje, drug ćije morati ćete zatrivoti vaše »butge«. Neki se naš narod osvesti i počne zahtjevati posvuda, da se poštuje njegov jezik pa ćete vidići, da ćete učiti hrvatski. I sada rado govorite hrvatski kad se radi o »krunama«. Poslovica kaže: »koliko jeziki znaš, onoliko ljudi valjaš«, a vi gospodo talijanska, da nećete učiti hrv. jezik!?

Vasi mladići sveučilištarji su zaključili na svojoj skupštini prošle godine, da je njihova zadaća: »Širenje poznавања talij. jezika među seoskim pučanstvom Istre«.

Tisućgodišnje tlačenje Istre od Talijana nije potalijančilo Istru, ni vi ju nećete mlađe toplokrvna gospodo! Radje učite hrvatski jezik, ako želite ostati u Istri i ovdje služiti, jer tim jezikom ćete morati govoriti, ako dodjete u službu ovamo. Vi ste »liberalni«, hvalete se svojom kulturom, pa radite proti liberalnim zakonima, koji daju slobodu svakomu. Di-

će se svojom kulturom, a radite kao da ste Hotentoti ili Zulukafri. Pustite na miru naše seljake a učite Bumbare, Paulane, učite ih moralno živjeti, učite ih, da nebudu onako divlji, kao što su sada:

»Tu je pojle vašeg radu a nas pustite u miru.«

Našim sveučilištima gradjanim bez zamjere. Već se javiše, g. uređnici, u Vašem cijenjenom listu dva sveučilišta, jedan s jednim, drugi s drugim — recimo u kratkom sa programom budućeg svog rada. Sada se javljaju i ja, koji nisam nikada, video sveučilišta, te molim sveučilištare samo ovo: Učite marljivo, svij i pravnicu i filozof i medicinu i. Vi koji polazite više gospodarske škole, da brzo svršite, pak da dodjete čim prije u našu sredinu, pak da nam pogognete orati ovu tvrdu ledinu, nekih kada sudac, drugi kano odvjetnik, treći kao lječnik, četvrti kao profesor, peti kao živinolječnik, šesti kao putujući učitelj itd. itd. — jer Vas sve silno — veoma silno trebam!

Pučki učitelj.

Potyrdjen zemaljski namet, C. k. namjestništvo u Trstu priobčilo je zemaljskom odboru u Poreču, da je bio u Beču potvrđen zaključak zemaljskoga sabora za Istru, kojim se je imalo pokriti manjak u zemaljskom proračunu za god. 1904. sledićeći nameti: 1) 35 po sto na sve izravne državne poreze i 45 po sto na sve izravne osobne poreze, izuzam one, koje izkušjuje zakon; 2) namet od 120 po sto na eraranu potrošariju na vino i meso i 3) sa zemaljskom neodvisnom pristojbom na potrošariju sa krune 3.40 po hektolitru piva, točena na malo.

Komisija za porez od točarne. Daje se na obće znanje, da će se od 10. janera 1904. za 14 dana izložiti kod c. k. porezne uprave u Trstu, odnosno kod dotičnog c. kr. kotarskog poglavarnstva te kod c. kr. porezni ureda i kod občinskih ureda dotičnog kotara taksačije popis članova i zamjenika komisija za porez od tečevine pojedinih kotara taksačije, napravljen na temelju zadnjih izbora i na knadnih imenovanja.

Mjesto putujućeg učitelja. U Primorju otvara se jedno mjesto putujućega učitelja poljodjelstva s hrvatskim učevnim jezikom.

Zadaće putujućih učitelja poljodjelstva naznačene su u naroditim službenom na putku i sastoje poglavito u poučavanju seoskog pučanstva i to prostim predavanjem skopćanim sa praktičnim dokazivanjem o raznim strukama domaćega poljodjelstva.

Putujući učitelji poljodjelstva namještaju se putem pogodbe a to za sada na izkušanje za jednu godinu dana; oni su pomoćni organi c. kr. namjesništva i se dodjeljuju eventualno kojemu c. kr. kotarskomu glavarstvu.

Putujući učitelji poljodjelstva primat će godišnju nagradu od 1800 kruna, stalni putni paušal od 1000 kruna, stanariju od 300 kruna i paušal za nabavu kružnjekih i stručnjovnih sredstava u iznosu od 100 kruna, koja beriva bit će mu mjesечно u uaprijed izplaćena.

Nakon svake četiri godine podpuna mjeseca povoljne službe povlaže se gore spomenuta godišnja nagrada i to za četiri četirigodišta po 250 kruna.

Najtečatelj za ovo mjesto imadu prikazati do 15. febra 1904. svoje molbe nica c. kr. namjesništvo podkrepljene dokaznicama o njihovoj dobi, austrijskom državljanstvu, svršenim naucima, praktičnom izkuštu u poljodjelstvu i poznavanju jezika.

Najtečateljima, koji su položili ispit učiteljske sposobnosti za nauk na poljodjelskim školama ili onog za voćarstvo i vinogradarstvo kod c. kr. više škole za poljodjelstvo u Beču, dati će se prednost kao i onim, koji mogu dokazati dovoljno poznavanje drugih zemaljskih jezika.

¹⁾ Ako ima koji rodoljub u Istri cieli „Razvod“ molim, da ga posalje na ured „Sloga“ u Puli, piše ovoga diela bi propisano eleologu pa vratio zvori.

Fiasco parobrodarskog društva Unione Istriana. Spominjete li se, kad su ono pred nešto više od godine dana ustanovili u Lovranu parobrodarsko društvo Unione Istriana?

Mili Bože, bilo je reći, da će uništiti sva druga društva i da će jedino koza ploviti po moru!

Jadni Hrvati Istri i ostalog Primorja, bili ste osudjeni propasti svu jednoga!

Mnogi dobročudan dao se je nasmjeriti, pak jo za svoje teške pristende kupio po koju dionici (azione), da bude i on veliki rodoljub, ili ne rodoljub, nego patriota, jer to je sve imalo biti talijansko i same talijansko, more kud se plovi, ljudi koji putuju, črešnje i marmuni Lovrani, smokve Creske, — jednom besjedom sve je imalo biti talijansko!

Jedan par kukavica »vaporica« polazio je nekoliko vremena medju Cresom, Lovrnom, Riekom i Plominom; kadak

se je koji pokazao i u Puli. Pak su jednoga usidrili za nekoliko mjeseci u Puli,

jer »da bolje nosi« ako miruje, nego li ako ploviti! To ti je bilo sve, a danas

moe se reći ni to!

Cuđe što piše puljski »Giornaleto« o tom groznomornom društvu, a držite na pameti da je »Giornaleto« njihov, imala je ovih dana svoju skupštinu, ili bi oni rekli »Congresso« u Puli. — Ali, držvenici iz Rieke javili su da nedolaze; oni iz Lovrana javili su, da kad ne dolaze oni iz Rieke, neidu ni oni. Iz Labina da je došao neki gospodin Gobbo za toliko i toliko njih, niti nisu mogli iznaci je li ih prava zastupa jer nisu imali popisa onih koji su zapisali akcije i platili sto na račun. Obratnica nisu mogli čuti ni raspravljati, jer da su sve »karte« kod nekoga gospodina Petrisa, a on nije došao ni poslat ništa.

Dakle nešto bi se moralno odlučiti, ali Gobbo ide van iz skupštine. Koji ostađade odlučiše, da se ima poti u likvidaciju i ustanoviti (ako bude još čuk) opeta novo društvo Unione Istriana.

Tako Vam je to teklo! To su ozbiljni ljudi! To su osnivači jednoga parobrodarskog društva! Nego nećemo se miti kukavicama i fansarunom, nego se ēidimo oblastim, koje trpe, da se občinstvo za nos vodi na ovaj način, jer treba znati da ta Unione Istriana zakonito još nije konstituirano kao priznato dioničko parobrodarsko društvo! A koji se tomu nebi čudio, taj će se pak doista morati začuditi, kad čuje, da je takovom poduzeću bila osigurana vrlo znatna državna podpora za paroplovitbu!

Jadni nas, kada se takove stvari mogu dogadjati pri bielom danu i pri tobože otvorenih očiju!

Razni prinosi.

Družbi sv. Cirila i Metoda za Istru u Opatiji darovaše preko naše uprave:

Josip A. Kraljić, učitelj u Malom Lošinju, za okladu u puljskom kazalištu 4 krune.

Ukupno danas . . . . . K 4[—]
U broju 1. ove god. izrazano 773-00

Svakupno . . . . . K 777-00

Za Podružnicu Sv. Cirila i Metoda u Puli, sabrano prigodom oprostne večere slušatelja računarskog tečaja K 20, koju svota izručeva je ovdasnjem blagajniku.

Djakačkom prip. društva u Pazinu pripošlaše našoj upravi:

Franceta sakupio u »Carskoj sumi« 8 K kao nagradu „Hrvatom“ koji su bili skartirani od »Brškule«, a su međutim pjevajeni mutili igraće. Ti, to pa je tudi neko! — Sakupljeno kod oprostne večeri slušatelja računarskog tečaja K 20.

Ukupno . . . . . K 28-
Na račun ove god. izrazanii 703-07
Svakupno K 731-07

Razne vesti.

Movi hrvatski list u Varaždinu. U hrvatskih listovih čitamo. Poznati hrvatski rodoljub g. Dr. Pero Magdić odvjetnik i gradski zastupnik u Varaždinu, te osobili prijatelj hrvatske sirotinje u Istri nakon je u Varaždinu izdavati novi list pod naslovom »Naše pravice«. Varaždinski rodoljubi osiguraše obstanak novom listu a najbolji hrvatski novinari ohećaše mu pomoć. Mi pozdravljamo iskrenim veseljem rodoljubno poduzeće odličnog našeg pravaka u Varaždinu.

Istarski sabor.

U Puli, 13. studenoga 1903.

Sjednica IX. (12.)

(Svjetak)

Govor zast. Vjekoslava Spinčića kod rasprave o proračunu školske pokrajinske zaklade za god. 1903 i 1904. u sjednici pokrajinskog sabora 12. nov. 1903.

Visoki saborel Čulim potrebu, da kod ovog proračuna govorim i to nešta obširnije, kod proračuna najme koli za god. 1903 toli za god. 1904. školske pokrajinske zaklade.

Prije nego u samu raspravu predjem, bili će mi dozvoljeno, da ustanovim neke činjenice ili okolnosti iz izvješća školskog veća o školstvu u školskom god. 1901/1902. i predpostavim i konstatujem neke druge stvari, da zna svalko, koji bi me slučajno eu ili čitao moj govor, suditi kako je ovde u Istri.

Predpostavljam najme, da ima 2/3 Hrvata i Slovenaca a samo 1/3 Talijana, te koštajiram, da ima u Istri 210 škola, a od toga 71 talijanska, 89 hrvatskih i 32 slovenskih. I tih brojka hoćeći vi vuci na svoju, pa se na njih pozivati i reći: Šta se tužile, Talijani imaju mnogo manji broj škola, nego Hrvati i Slovenci. Ali ima, gospodo, ovde i druga tabela, koja tunuti, kako je taj vaš odgovor posve neispravan, jer talijanskih razreda na redovitim školama ima po tabeli 2. na 4. strani 196, hrvatskih 86, slovenskih 33, ukupno dake hrvatskih i slovenskih 119, a talijanskih 195. — Povisuje još nepravcu, koja se iz ove tabele vidi, jedna druga tabela, na str. 11., kola govori o broju učitelja i učiteljice. Učitelja i učiteljica ima na talij. školama 217, na hrvatskim 106, na slovenskim 36, ukupno dake 124 hrvatskih i slovenskih prema 217 talijanskih. Kod toga su užeti u obzir razni suplenti, koji nemaju posebnih razreda, a ne uzimam obzir niti na razrede hrvat-talijanske ni sloven-talijanske, jer su ti koli noši toli vaši, a neuzimam u obzir niti pomoćnih učitelja, jer su ti, što no se veli njemački za „Nothschulen“, to jest za škole za nuždu.

Ustanovit ću nadalje iz ovog službenog izvješća, da ima školske djece dužne polaziti puške škole preko 53.000, a one, što faktično školu polaze tek 32.000, dakle bilo bi do 21.000 djece, što neimaju poduke. Možda, da taj broj nije točan. Radi toga, da ima djece, koja polaze privatne škole, a ima ih, koji se i privatno podučavaju, pa ako se to i slično uzme u obzir, bio bi broj sve djece, koja ne polazi škole 16.647 ili 33% po službenim podatcima, a djece, koja nemaju škole na 4 km. blizu, odnosno kojim je škola udaljena preko 4 km., ima 12.737.

Nadalje konstatiram iz ovog izvješća, da manjki učitelja, jer se veli, da ima nepunjenih mjestaja, te se u izvješću navadja kao jedan razlog tomu, da nema dosta učitelja i učiteljica.

Konačno ustanovljujem, a čita se u samom izvješću, da su se kajige školsko bez razlike na narodnost, već preživjele, da su učinile svoje, pa da ih treba drugima zamjeniti.

Ustanovit te razne stvari prelazim na samo izvješće, što ga jo malo prite izvje-

stitelj školskog odbora poštovani gosp. dr. Varetom, pročitao.

Odmah na prvi pogled upada u oči grozna činjenica, koja mora u istinu srušiti škole, koje bi se imale ustrojiti u god 1904. Dolaziti tako do toga, da neće dati nijedne škole. To se moralo dogoditi, i to se morali do toga doći, a krivo je školsko više time, što je jedanput dopušto, da se učini odluka, po kojoj bi se imale samo tri pučke škole ustrojiti. Na to ste pristali, ali i to sad pod kojekakvim izlikama ne držite, te brišete troškove za te 3 nove škole, znajuć, da vam se uvijek popušta.

Predviđa se na naše neko želje, koji imamo istaknuti, ovde i na predlog, koji sam pismeno prije predao presv. gosp. predsjedniku. Ja sam takav predlog već prošle godine postavio u sjednici od 15. jula 1902., ali nije nigdje bio prihvaten, premda je predsjednik rekao, da će ga tečajem sjeđnice dati prevesti i pročitati. To nije bilo učinjeno.

Zato se danas uslobadjam, jer mi se čini dosla nužno, da taj predlog obnovim. Taj moj predlog glasi:

Visoki sabor neka izvoli odluci:

1. Poživa se c. k. vlast;

1) da ustanovljiva pučke škole na temelju §. 59. državnog zakona od 30. ožujka 1870., a ponovo zavara rezre na temelju §. 11. drž. skol. zakona i da bezdvojno dade tamo ih ustrojiti, gdje već obстоjeći zgrada ili gdje bi se ih moglo brzo i lakko ustrojiti.

Spomenuti će ovde samo da tako 850 drž. skol. zakona, kako i §. 1. zem. skol. zakona, kažu, da se ima svagdje onđe ustrojiti pučku školu, gdje ima u okružju od 4 km. 40 djece, koja su dužna polaziti pučku školu, dakle djece od 6 do 12 godine. Dakako, da je u očitoj protimbi i upravo nečuveno ono, što je zemalj. skol. više odlučilo, da se imaju otvoriti samo 3 nove škole na godinu.

Upit

zastupnika Andrijevića i drugova na c. k. vlastu

1. — Dne 18. travnja 1861 pristupiše osobno nekoj občini mjestnih občina Baškenove, Dragebaške i Punta pred c. k. preturu u Krku i izjavlja zapisnički kohliko slijedi:

Odlukom ove c. k. preture bili su ovrhom udareni občinski pašnjaci porezne občine Batomaj radi duga zaostalog poreza na iste. Unojmiti rečene občinske pašnjake osobam, koje bi isle za dobitkom, bilo bi veoma štetno pastirstvu svih občina imajućih prava na pasu. Radi toga molimo, da ova c. k. pretura digne na redjenu ovru, izjavljajući se mi niže navedeni, da ćemo preuzeti izplatu svih poreza što se imaju nadoknadići c. k. demaniju u šest susjednih godina, počinjući godinom 1861 pak napravo, po slijedećoj podjeli:

Zaostali porezi sa svimi odnosnim namelji na porezni občini Batomaj, do konca 1860 iznajšaju . for. 1690-15%, za nadoknadići je demaniju 79-13 tako da čitav dug do konca 1860 glasi na . for. 1669-28%.

Tekući porezi za šest nastajućih godina, to jest od 1861. do konca 1866. sa onimi što se imaju nadoknadići c. k. demaniju dostižu . for. 1579-45 tako; da za zaostale i tekue poreze do godine 1866. te one što se imaju nadoknadići c. k. demaniju iznaju dug for. 3248-73%, koji se obvezujemo izplatiti po slijedećoj mjeri, naime

Občini političke občine Baškenove imat će iz-

s istih ili sličnih razloga svetu proračunu na 584.039. K time, da briše iste one škole, sto sam ih već spomenuo, te i nove škole, koje bi se imale ustrojiti u god 1904. Dolaziti tako do toga, da neće dati nijedne škole. To se moralo dogoditi, i to se morali do toga doći, a krivo je školsko više time, što je jedanput dopušto, da se učini odluka, po kojoj bi se imale samo tri pučke škole ustrojiti. Na to ste pristali, ali i to sad pod kojekakvim izlikama ne držite, te brišete troškove za te 3 nove škole, znajuć, da vam se uvijek popušta.

Predviđa se na naše neko želje, koji imamo istaknuti, ovde i na predlog, koji sam pismeno prije predao presv. gosp. predsjedniku. Ja sam takav predlog već prošle godine postavio u sjednici od 15. jula 1902., ali nije nigdje bio prihvaten, premda je predsjednik rekao, da će ga tečajem sjeđnice dati prevesti i pročitati. To nije bilo učinjeno.

Zato se danas uslobadjam, jer mi se čini dosla nužno, da taj predlog obnovim.

Taj moj predlog glasi:

Visoki sabor neka izvoli odluci:

1. Poživa se c. k. vlast;

1) da ustanovljiva pučke škole na temelju §. 59. državnog zakona od 30. ožujka 1870., a ponovo zavara rezre na temelju §. 11. drž. skol. zakona i da bezdvojno dade tamo ih ustrojiti, gdje već obstojeći zgrada ili gdje bi se ih moglo brzo i lakko ustrojiti.

Spomenuti će ovde samo da tako 850 drž. skol. zakona, kako i §. 1. zem. skol. zakona, kažu, da se ima svagdje onđe ustrojiti pučku školu, gdje ima u okružju od 4 km. 40 djece, koja su dužna polaziti pučku školu, dakle djece od 6 do 12 godine. Dakako, da je u očitoj protimbi i upravo nečuveno ono, što je zemalj. skol. više odlučilo, da se imaju otvoriti samo 3 nove škole na godinu.

2. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić iz Dragebaške

Pelar Barečić iz Dragebaške

Ivan Štefanović iz Dragebaške

Juraj Barac iz Dragebaške.

3. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Starebaške postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Franjo Maričić

Jurej Galjančić

Mate Galjančić

Jurej Sindičić

Valentin Maričić

Franjo Maričić

Ivan Mihalić

Petar Sindičić

Josip Bernabić

Franjo Bernabić

Josip Sindičić

Vinko Maričić

Ivan Maričić.

4. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Petar Žic pk. Petra iz Punta

Andrija Žic pk. Dinka

Franjo Franolić

Nikola Žic

Bartul Žic

Nikola Kraljević.

5. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Petar Žic pk. Petra iz Punta

Andrija Žic pk. Dinka

Franjo Franolić

Nikola Žic

Bartul Žic

Nikola Kraljević.

6. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

7. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

8. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

9. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

10. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

11. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

12. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

13. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

14. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

15. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

16. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

17. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

18. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

19. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

20. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

21. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

22. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

23. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

24. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

25. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

26. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

27. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

28. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

29. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

Pelar Barečić

Ivan Štefanović

Juraj Barac

30. Poživa se c. k. vlast;

1) da občinare Dragebaške, Starebaške i Punta postavljaju se jamici i glavnim plačacima:

Jurej Čubranić

enog unutarnjeg i obvezujućeg zakona, 5106b, o mene razmatraju u Krku, a prestanjuju da se imaju od občina, po razlogu što ga je neplaća; i razpravljaju, a da u njihovih sarske nazivane žavnim zatvorenim 5. marta, kano podkupa i

na zapis-
esta raz-
ska", iz-
i Baške-
raznjeru
čaka pla-
zajednič-
može se
od šest

isom 26.
je utok
roti na-
z. 1495.
posjeda
atomalj-
todorbno
čemu se

še se u
s jedne
dnevni-
rija Sa-
ane. Ču-
na občin-
je i Pe-
nik Ba-
m Din-
načelnik
Franom
snik:

Andrija stopada s pnikom u neve sa pretur- oba ob- a bato- obćina po izpi- likovi sledećeg stu po- nacrtu podalo ri, na maljska sti raz- sanim u doličevih ena na , nava- e, kako gebaške imajući

báške:

2. Pizdica
  3. Na raški potok na boku, sa južno-izotčne strane
  5. Pod raškim potokom
  6. Sjeverni vrpo orane čestica: 6084
Ivana Štefanija iz Dragebaške, točka prozvana „pod čelom“.
  7. Pod vlastinami.

navlaštenom dru. Trinajstiću, u pitanju
priznaje vlasništvo i razdoblje čestice kakve
u tužbi; uslijed priziva sa strane istuž-
nice proti osudi c. k. kot. suda u Krbavici
od 8. srpnja 1893. br. 2479: pronašao je
prihvatljiv dielemeke priziv, suditi:

Potvrđuje se nápadnúca osuda u
i II. točki a preináčuje u točki III odpis
stájuc tužiteľcu občina sa nejednoum trá-
hom o polaganju računa vrhu plodova
dohodka te troškova zemljišta u priepon
od 1. siedňja 1867 unapred, a, što se tie
troškova pravde, izjavom: dužna je utu-
žena stranka izplatiť tužiteľici v roku
14 dana pod pretnjom ovrhe za takov
troškove iznos od for. 58,28 a za one pro-
ziva for. 9,62 te podmíriti državnom erat
pristojbinu ove osude, kója se ima opri-
dielbit.

Razlozi:

Sadašnji pripor nastavši između prava
dajućih se občina ima za predmet jedino
privatno građansko pravo, radi se o
tomu, da se upozna jeda li tužiteljici ob
čini Starobaške pripada zatraženo pravo
vlasništva na nerazdijeljenu polovicu t
čestice 5210c, sada upisane na ime suu
žene porezne občine Batomlja. Istarski bi
malski odbor, kojemu je to pitanje bilo
upravnim putem podnešeno, izjavio
polag njegove naredbe 17. svibnja 1888.
br. 231, prilog H, očito nenadležnim
imenujući narocitičim zaступnicu tužiteljice
občine pristupiša punomoćnika Sindikata
i Bernabića, uputio je tužiteljicu občine
sa utuženim svojim zahtjevom na redovni
građanski put. I doista, budući pripore
med pravdujucim se občinama prav
vlasništva sada potraženo od tužiteljice
nastupa nedvojbeno nadležnost redovite

sudca, da rieši pitanje. Pada uslijed toga opazka unešena od utužene stranke, da za traženu razdoblju zemljišta, kome občinske imovine, biva u smislu občinske pravilnika potrebit jedan pokrajinski župan, odstraniti tako učinjenu odsudnu opazku, valja iztaknuti, da je tužiteljica občina sa javnimi izpravama podnešenim u odgovoru posveru dokazala zakoniti tajmelj svoje dražbe, dakle vađani na slov su zatraženo vlasništvo prijepono zemljišta (§ 424 G. Z.) Takav naslov se sadržava se prije svega u nagodi zanimanja njenih občina Dragebaške, Punta i Baskove, prihvaćenom zapisiški pri c. kr. Prokuraturi.

nove, prihvateći i zapisnicu p. c. n. 11. Pro-
tuli u Krku dne 12. prosinca 1864.
podjeljuje zemljišta zvanog „Strana bat-
maljsku.“ Nagoda ta, što jo služila teme-
ljem odluci Visokog Namjestništva, katu-
prvomolbenoj oblasti u poslovima odkup-
i uređenja zemljističnih bremena, dneva
veljače 1865. br. 1495, prilog E. Iz te odo-

Slo ga je svaka pojedina občina plaćala na ono zemljiste. Vidiv sada, da je nakon izvedene razdjele, odobrane sa c. k. n. injekstničtvu prilozi A, B, C, bila donesena mjestna občini Baskenove, u ostalom izrično obzirom na njezinu podobćinu med kojim je u današnja tužiteljica občina Starebaške, zemljistina čestica, 5210 sada 5210b, to nešumstvu pripadala, iste (akodjer ovoj, zadnjoj občini; a posao je po samoj nagodi stranaka i naujesnikoj odluci, E, sveukupno zemljiste bi podijeljeno i doznačeno po razmjeru:

nosa zemljišnog poreza što ga je svaki pojedinačni godišnje plaćala — tražili su i zahtjevnicu na polovicu čestice načinjene u opravdanost u činjenici da su občina Starebaške polag zapisnika sastavljen kod o. kr. Preture u Krku na 18. travnja

1861. prilog *D*, preuzeći ne samo izplati zemljišnog zaostalog poreza na onu zemljišta "Strana batomaljska" do konca godine 1860. glasećeg na for 1669-78, ne također tekuće poreze za susjednih šest godina do konca 1866 proračunanih na for 1579-45 i to sa svodom od 928,20 priznato uplaćenom; dokle sa jednako iznosom kolikog je bila preuzeta občina Baškenove zajedno sa občinskim odonim kom. Batomajl. Tužiteljica je dakle občinu sa tom javnom izpravom pod *D* dokazala onaj stanoviti dio što joj na občinsko zemljištu pripada (§ 827 G. Z.). Ne krije pak prigovorati da je u rečenom zapisniku pod *D* bilo med strankama određeno, da ona podioba zemljišnog poreza neće moći služiti pravilom ustanovljenju međusobnih prava vlastištva i služnosti na onih občinskim pašnjacima, pošto onaj ugovor imao jedino služiti da osjegura c. kr. eraru dotični porez, jer je taj ugovor puno stariji od namjenske odluke pod *E*, proglašene u veljači 1865 na temelju kasnijeg dogovora stranaka, po kojem je bilo odredjeno i na istočno odlučeno, da razdoba zemljišta "Strana batomaljska" ima uzsliditi na razmjeru uplaćenog poreza. To je bilo uvijet, pod kojim je bilo zemljište podijeljeno izmed zanimanjlih občina, a tužiteljica je izpravom pod *D* podpuno dokazala obistinjenje upitnog uvieta, budući neodlučno što ona iz godine 1866, dakle nakon odluke pod *E* i susjedne razdobe nije kano prvašnjih izravno plaćala zemljišni porez, pošto je ovaj mogao i morao biti izplaćivan od mjestne občine kada bi zakonite upraviteljice dohodcima zemljišta doprinijasnim takodjer od iste občine tužiteljice. Ništa pak nesmetna niti skodljiva pravima tužiteljice, ako ona nije osobno uđionici tvorila vlastitim zastupnicima kada razdobi i doznačivanju upitnog zemljišta pošto je ona, po svome položaju porezni občine politički pridružene mjestnoj občini Baškenove, bila zakonito zastupana po ovoj zadnjoj dotično po njenom občinskem odboru, a putem ovoga, koji nije izključivo, već ju je dapaće izričito imao pred očima pri čemu razdobi, je tužiteljica postigla svoje pravo. — Tužiteljica

so ipak čvrsto upire na zapisnik prile
br. 3, sastavljen dno 27. ožujka 18
u občinskom uredu u Baški novoj sa Jurje
Sindićem koji je za sebe i suseljane Star
baške ponudio občinskem zastupstvu
pašu blaga na spomenutom zemljишju
„Strana hajtomalska“ fl. 150 za godinu
1870 a tako isto za nastajuće godine 18
i-1872, tvrdeći da je taj iznos bio izpla
ćivan na naslov najmovne za uporabu
paše na onom zemljишju i da su time o
činari Starebaške priznавали da ne imaju
nikakva prava vlastništva na ono zemljишje
Iz naredbe zemaljskog odbora 29. ožujka
1874. br. 1 prizvlazi pak, da je zaključko
občinskog zastupstva, Baškenove bila uva
dena pristojba od 12 nt. po svakoj gla
ovce paseće se na rečenih zemljишth Bi
tomlja; : da je spomenuta zemaljska ob
last naredbom 4. rujna 1868. br. 23
odobrila, taj občinski zaključak, da, ako
kasnije, putem dogovora sa pastirima Sta
rebaške bilo utanačeno plaćati na ime na
vedene pristojbine godišnjih for. 150,-
to se je dogodilo jedino za to da se oči
koti utjecavanje pristojbine same. Sad
pošto, stvari tako stoje, biva jasno da mo
strankani nije postojao nikakav odnos
njima i zakup te da je tumačenje, po
dano takozvani od mčkih svjedoka ono
uplaćivanju kano u naslov najmovne
skroz pogriješno. Odkako je ona prist
ojbina, bila utanačena, od občinskog zastup
stva, ne može se ovđe smatrati inac
negi kano jedan občinski natmet, koji

od zastupstva mogao biti uveden u smislu § 62 i 63 občinskoga pravilnika da izvede odgovarajući korist od občinske dobara na imar občinske blagajne, iz koje se je moralo namirivati potrebe i troškove občinske uprave. Izplaćivanjem, dakle one pristojbine odnosno godišnjeg iznosa za 150 — nije tužiteljica občina podništvo pripozala, da nema prava vlasništva na zemljištu u prieponu, — prava koja su joj bila priznata u predpostavljenih izpravak od svih ostalih suposjednika rečenog zemljišta. Morao se je stoga odbiti priziv u koliko je bio upravljen proti poglavljima I i II osude i potvrditi u tih točkah istu. Odnosno poglavja III osude pristojalo je pak prihvatići priziv i odbiti odnosno zahtrezenog polaganja računa tražbu tužiteljice občine, obzirom što je ona nastavila suposjedovati zemljište, kako to proizodi iz odluka O, R, Q, sada izdanih putem najprečeg postupka u pitanju smetanja posjeda, i po tomu uživali sa protustrankom koristi rečenog zemljišta, a da s druge strane priznavajuć ona da je za više godina uplatila suuženoj mjestnoj občini napomenute iznose od godišnjih fr. 150 — odnosno 12 novčića po svakoj glavi ovaca na ime občinskog nameta, nema temelja njezina tražba glede polaganja računa o dohodku i troškovim zemljišta, jer ako je uživala u naravi svojih koristi nema razloga tražiti od protustranke polaganje računa, a ako je pak podmirla nametnutu joj pristojbine, ob ovim kanostu o svakom drugom prihodu občine imao se je dati godišnji račun občinskom zastupstvu, pošto se je po načrbi 6. kolovoza 1874. br. 2481, zemaljskog odbora, prilog br. 2, imala voditi od početka god. 1875. unapred posebna uprava za tužiteljicu občine Starebaške, o točnosti koje pripada izpitivanje ne sudcu, već nadležnim upravnim čimbenikom, budući je tužiteljica kano pridružena mjestnoj občini Benakove ne bude dvojbe moralni sujetici u dužnom razmjeru sveukupnim troškovim mjestne občine, a ovi se olimlju izpitivanju i razsudjivanju građanskom sudu. Pošto se je dakle potvrdilo napadnutu osudu u glavnom pitanju i odbijeno tražbu tužiteljice u podrednjenoj točki polaganja računa, pristojalo je po §§ 25 i 26 zakona 16. svibnja 1874. br. 69 preinačiti dielomično također sud o troškovim pravde u I. molbi, pripisujući je tužiteljici u odgovarajućoj mjeri, a tako i one priziva.

8. Ta je osuda prizivnog sudišta, proti kojeg su se bile obe pruće se stranke obratile na c. kr. vrhovno sudište, bila od ovoga potvrđenja kako je razvidno iz priobitelja prethaljenog prizivnog sudišta od 10. srpnja 1894. br. 2762, koje glasi:

Visoko c. kr. vrhovno sudište odlučujući vrhu spisa u pravdi ustimenog postupka potaknutoj od porezne obćine Starbaške, tužiteljice, zastupane po punomoćnicima Matu Sindićić p. Jurja i Jurju Bernabić p. Jurja, dolično po odvjetniku dru. Boškariću proti poreznoj obćini Baškenove i občinskim odломkom Batomalj, tuženi, zastupani po načelniku Juru Cubraniću, ovaј zadnji po odvjetniku dru. Viteziju i njegovu zamjeniku dru. Trinajsticu pitanju priznaje vlastništva jedne polovice čestice 5210b lielo 46 ulozak 879 zemljište knjige Batomlja i pridružki; uslijed zaobe za izvanrednu pregleđbu tuženih i zaobe za redovitu pregleđbu tužiteljice proti osudi 25. listopada 1893. br. 3981. c. kr. pričivnog suda u Trstu, koji je uslijed priznata tuženili dijelomično potvrđivajući a dijelomično prečinjavajući osudu 8. srpnja 1893. br. 2579/73. c. kr. kot. suda u Kruku — proglašao je odlukom 19. lipnja, t. g. br. 8509 odliti zaobu za izvanrednu pregleđbu tuženih, kamo također zaobu za redovitu pregleđbu tužiteljice, potvrditi napognuti dio prizivac osude i suditi da troškovi III. molbe ostaju namirni međ strankama.

9. Odkako je tako i po najvišem sudu bila stvar u glavnom povoljuc rješena po občanu tužiteljicu, zatražila je ova podneskom 8. kolovoza 1894. da joj se doznači polovica čestice 5210b i priznade pravo, da ju na svoje ime kamo vlastnicu unese u zemljištu. U rješenju tog podneska odredio je c. kr. kot. sud u Krku dne 9. kolovoza 1894. br. 2983 da se na 7. rujna 1894 podane na lice mjesta sudbeno povjerenstvo i pitanje konačno zaključi. Kako je povjerenstvo stvar privelo kraju vidj se iz odnosnog zapisnika koji slijedi. C. k. sud u Krku u povjerenstvu na občinskom zemljištu Batomlj dne 7. rujna 1894. Prisutni: c. kr. kot. sudac dr. Gršković, c. kr. zemljomjerac Martiny, Josip Žic Kancelarić i Antun Karačić priznate vještaci. — U izvršenju naredbe 9. kolovoza t. g. br. 2983 Povjerenstvo kako gori saставljeno podalo se na gorječeno občinsko zemljište, gdje je našlo zastupnike stranke tužiteljice Mata Sindičića p. Jurja i Jurja Bernabića pok. Jurja a za tuženu občinu Baškenove načelnika Pajalić Bara, Vinku Barca i Marka Frančića, občinske savjetnike. Opomenuti vještaci vrhu svetlosti prijege jur po njima položene bise pozvani: podieliši občinsko tlo Batomlja česticu br. 5210b tloc 46 uložka 879 Batomlja na dva jednaka diela. Pregledav zemljište, izvedsi potrebile mјere, vještaci prijedlogi po c. kr. zemljomjeru podavaju se razdoblju navedenog občinskog zemljišta u dva jednaka diela kako slijedi: podavši se na mjesto zvano Pizdica i upravo gdje se crta bilježeca čestica br. 5210₁, i 5210₂ spaja sa česticom 6104 sa zapadne strane bude uklešan u živu stienu u znak medjaša prvi križ pravokutni, kojega je uzpravna palica duga 19 cm. a poprična 10 cm. Nastavljaju odavle u ravnom pravcu prama položaju lokve Lipica čestica 5210₃, u skrajnoj zapadnoj točki ove zadnje, bude položen debeli kamen na kome bude uklešan križ u znak medjaša, kojega je uzpravna palica duga 19 a poprična 8₁ cm. Od ove točke pogranica u razdlobna crta ide ravnom pravcem prama jugo-jugo-istoku i dolazi do mjesta prozvana Zavrudi i upravo u točku sa strane sjeverne prama zapadu čestice br. 6307 gdje je bio uklešan u živi kamen pravokutni križ, kojega uzpravna palica jest duga 10 a poprična 8 cm. Od ove točke ide dalnja medjašna i razdlobna crta diljem pogranice crte sa zapadne strane čestice br. 6307, 6306, 6305, ostavlja ovu zadnju česticu na skrajnoj zapadnoj točki i ide prama jugozapadu ravnom pravcem svršavajući na mjestu zvanom „Na Papića polju“ sa zapadne strane čestice br. 6342, gdje je na život kamen bio uklešan pravokutni križ, čija uzpravna palica jest duga 14 a poprična 11 cm. Odavde drži dalnja razdlobna crta svoj pravac prama jugo-zapadu i dolazi do mjesta „Pod Irnom“ upravo do razdlobne točke sa sjeverne strane čestica 7402, i 7404, gdje je na jednom kamenu razdlobne gromače razi zemlje bio uklešan pravokutni križ, čija uzpravna crta jest duga 13 a poprična 7 cm. Zatim proslijede preko razdlobne crte istih čestica i na skrajnoj točki ove crte bude uklešan u živi kamen jedan drugi jednaki križ dug 13 a širok 8 cm. i odayde nastavlja držeći pravac jugo-zapada te dolazi na mjesto „Dolčić“ i to upravo na pogranicu točku čestica br. 7246₁ i 7246₂ sa istočne strane, gdje bude uklešan u jedan kamen gromače rečenih čestica križ dug 12 a širok 9 cm. Od ove točke proslijede razdlobna crta pravcem nešto prama iz-toku (obzirom na predjašnji pravac) i dolazi do mjesta „Striljin“ ili „Za ospom“ i to upravo do medjašne točke sa sjeverne strane čestica 7719 i 7720, gdje bi uklešan „ju... jedan... kamen... gromače... križ...“ dug 11 a širok 9 cm. Odavde nastavlja ravnom pravcem i svršava na zadnjoj točki istočno-sjeverne strane luk „Bračol“, gdje je bio u živi kamen uklešan križ dug 11 a širok

85 cm. Svršiv taj pesao i pogledom na kasnu uru bude javljeno pristupivšim da će daloje djelo biti zaključeno na razpravi dne 9. t. m. u 10 sati prije podne u c. kr. kot. sudu u Krku. Nastavljeno u c. kr. kot. sudu u Krku dne 9. rujna 1894. Pristupiše c. kr. zemljomjerac i gorječeni vještaci, zatim za občinu Starebaške njezini zastupnici Mate Sindičić p. Jurja i Jurja Bernabić pok. Jurja a za tuženu občinu Baškenove načelnik Bartul Pajalić i Vinko Barac. Pročitav predjašnji zapisnik bude isti stopom mape podpuno potvrđen od današnjih prisutnika.

Vjeslaci izjavljuju da procjenjuju, košto procjenjuju, svaki dio na for. 912/66 opazkom, da dievoi pogledom na položaj i vrt tla imaju jednaku vrijednost. Nakon toga sudac doznačuje u podpunoj i izključivo vlastništvu, pravom ukupne i uvezdenja u posjed, dio prama Starebaške ili zapadni tužiteljici občini Starebaške, i drugi dio prama Batomlju ili buri utuženog občini Baškenove i Batomlja. Pročitano i potvrđeno opazkom, da si c. k. mјernik pridržaje prikazati odnosni načrt razdoblja dočim vještaci traže fr. 4 po svakom. Sliede podpisi. Toko je uz ogromne troškove bila napokon pravomočno podijeljena „Strana batomalska“ izmed Starebaške s jedne i Baškenove s druge strane. Smatralo se shodnim, poradi važnosti predmeta, iznjeti doslovno gornje izprave, a da bude u svakom pogledu opravдан i obrazložen dolnji upit.

10. Žitelji Batomlja, Baškenove i Jurandvora uživali su sebi dosudjeni (do pista „Strane batomalske“ u zajednici, dok nije zemaljski odbor za Istru na 11. srpnja 1901 br. 3635 ad 3, zatim 20. svibnja 1902 br. 3005 naredio, da se ima uprava porezne občine Batomlji, koja se je od pamtiveka vođila skupno sa upravom porezne občine Baškenove, vođiti posebno od ove. Nametala se s toga občinskom zastupstvu dužnost, da provede razdoblju dosadanje skupne imovine Baškenove i Batomlja. Ovamo ide i najnovija naredba zemaljskog odbora od 7. kolovoza 1903. br. 4862. U tu svrhu se je občinsko glavarstvo u Baški, na izvršenje zaključka onog obč. zastupstva u sjednici od 29. siječnja 1903., obratio dne 3 travnja 1903 br. 602 c. kr. namjestničtu molhom, da u svojstvu pravomolbene oblasti u pitanjim odkupa i uređenja zemljišnih bremena proglaši svoju odluku od 8. veljače 1865 br. 1495 mjerodavnom takodjekr za odnošnje Baška-Jurandvor-Batomlji, da bude ona polovica čestice 5210b, sto je propala poreznom občinom Baškenove i Batomlja, podijeljena između onih selo po mjeri poreza, što ga je svako pojedino selo izplatilo za okup ovog zemljišta. Zamoljena namjestnička izjava nije doduše, pri jasnom slovu odluke pod „neophodno potrebita, ali bi bila veoma shodna, jer bi joj se oni seljani bez sumnje pokorili i izbjegli tako ogromnim parbennim troškovom koji je čekao, ne budući se mirno podižili. Ne dobit nikakva rješenja občinsko je glavarstvo u Baški dne 22 lipnja 1903 br. 602 ponovno obratio na c. k. Namjestničtu jednaku molhom, ali odgovor je do danas ni odakle. Misleći Vinko Ratačevski glavar iz Jurandvora, da bi daljnje čekanje moglo biti štetnoso po njegovem seljane, pozvan je predstavnik Baškenove i Batomlja sudi, putem na mirnu nagodu. Pogovor se je vršio kod c. k. kot. suda u Krku koncem rujna 1903. ali do nagode nije došlo. Protiv joj se Ivan Čepenić seoski glavar iz Batomlja navodom, da se počeka dok se vidi što će u predmetu odlučiti zemaljski odbor za Istru. I tako je sada, kako Čepenić, upućena pravda, koja će izvesti ogromnih troškova i imati nedoglednih žalostnih posljedica u međusobnim odnosima onih seljana, na uštrbu društvene srušljivosti a možda i javnog porekla. Posto je pak u pitaju zemaljski odbor po vlastitem priznanju i sudbenom osudu nenađešan da ista određuje, a izjava bi c. k. Namjestničtvu, suglasna onoj od 8. veljače 1865 br. 1843, bila prikladna da još na vieme tu sudobnosu pravdu obustavi, čest je upitati:

Je li Namjestničtvu za Primočeve, u svojstvu pravomolbene oblasti sa pitanjim odkupa i uređenja, zemljišnih bremena; voljno na ukinuće zajednickog uživanja em, skoro i izjaviti umjestom kriještu nogode stranaka na zapisniku 12 prosinca 1864, izmed Baškenove, Jurandvora i Batomlja, razdoblju one polovice čestice 5210b u poreznom občinom Baškenovi i Batomlji, i to po razmjeru zemljišnog poreza, što ga je svako od onih selo platilo za ono zemljište?

Listnica uredništva i uprave.

C. N. N. Cres. Hvala na pripisu nom, u buduću preporučamo se, pa izvesti poslati ravnog u Trst na glavnog suradnika M. Mandića Živilj!

Gosp. „Barba Zorzo“. Vaš sašavak ne možemo priobediti. Za ono se hoće duhotivit i zdrave sale, koju lako svatko razumije. Kusajte radje pisati nam od tamo o važnijim dogodajima, svake sedmice. Da ste nam zdravo!

Gosp. X. Y. u R. Čitali smo i imena onih naših činovnika, koji su potpisili milodrade za talijansku dobrotvornu društva, i proti tomu ne može nitko nista, jer je svaki gospodar svoje kese, jedino što bi se moglo poželiti, da bi se nekoj od njih sjetili kad što i naše srođenje, koja imademo više nego talijani, jer bi im morala biti bliza košulja nješi sukra. Da ste nam zdravo!

Uzor-liečniku

Dr. Josipu Šebesti.

Ne u tiesnom okviru.

Zvučno pojke male,
Ni na trošnom papiru
Da bi se pisale,

Već da bi s' u mramoru
Zlatom ukljesale
I po cielom svemiru
Nesle Vam se hvale.

Oj uzoru liečnika,
Pomoćiće patnika
Eskulape novi!

Savjetnike zdravnika.
Zdravitelju bolnika,
Bog Vas blagoslov!

I. Ž. K.

Prvi Istarski Sokol u Puli.

Braćo Sokoli!
Poživate se na redovitu

godишnju glavnu skupštinu,

koja će se obdržavati

u nedjelju, dne 24. januara 1904.

u 2 sata poslije podne u sokolskoj dvorani

sa sliedćim dnevnim redom:

1. Pozdrav brata starote.
2. Izvješće o društvenom djelovanju tekton prošle godine.
3. Izvješće blagajnika.
4. Izvješće o sokolskom domu.
5. Promjena društ. pravila.
6. Enventualni predlozi, upiti, interpelacije, prituže itd.
7. Izbor nove uprave.

Pula, 10. januara 1904.

Odbor.

Br. 49/I.

Dražbeni oglas.

Da se doznači gradnja nove ceste od Sv. Jelene do Sv. Petra u ovoj občini, u dužini od 2410 metara, radi sniženja proračunane cene od 25.599 K i 25 para, držat će se u ovom uredu javna dražba.

Pismene ponude uz jamčevinu od 2.600 K u gotovo novem ili u javnim papirima, primat će se do 11 sati dneva 8. februara 1904.

Občinski odbor pridržaje sebi pravo izabratu dostatnika.

Proračun, te drugi dražbeni uvjeti, na uvidu su u ovom uredu kroz uređovne sate.

Glavarstvo občine
VEPRINAC, 11. januara 1904.

Naćelnik:

A. Stiglić.

Swaka obitelj

moraće biti u vlastitoj dobroti samo

Kathreinerovu

Kneippovu sladnu kavu

kao pridodatak k svrđanju
čakvomu napitku upotrebljavati.

Prvo slovensko skladište pokućstva

ANTONA ČERNIGOJ

TRST

Via di Piazza vecchia 1, u kući Mareni, poštućnica stolarske zadruge u Gorici.

Skladišta u Solkanu - Trstu.

Tvornica sa strojevnim obratom.

svaka je konkurenca nemoguća,
jer je pokudstro iz prve ruke.

Putnici u Ameriku!

CUNARD LINE

koncesionovano društvo za kraljevine i zemlje, zastupane na carevičkom vjeću,

prevoza putnike između TRSTA - NOVI-YORK i natrag

bržim parobrodom „AURANIA“ sa 1200 mesta III. razreda i sa 300 salona mesta II. razreda sa kabинama — i bržim parobrodom „CARPATHIA“ sa 2000 mesta III. razreda i sa 400 salona mesta II. razreda sa kabinama.

Cijena putne karne iz svake luke u Dalmaciji i Istri

preko Trsta u Novi-York

ujedno — počamši sa dnevom ukrapanja u TRSTU — sa hranom, vinom, i čitavom poslužbom stoji:

III. razred — za osobu 180 K.

Putnici mogu kupiti ove putne karte kod Litojovlja agentura u svih luka Istra i Dalmacija — i Rijani pako samo kod g. Petra Popovića.

Odarak iz TRSTA:

„CARPATHIA“ 15. decembra 1903.

„AURANIA“ 29. decembra 1903.

Za pobliže obavijesti, putne karte, prijevoze za druge muzejdne luke i željeznicke postaje iz Novo-Yorka u unutrašnje gradae Saveznice države Sjeverne Amerike, obratiti se na Glavno zastupstvo za Austriju Schröder & Co. - Trst

Via Carlo Ghega, br. 8, I. kat.

Naslov za brzobjave: SCHRODERCO - TRST.

Izravljaju se također za liste parohade putne karte za PALERMO, NAPOLI, ALBIRI i GIBRALTAR.